

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

28. října 2021 *

„Kasační opravný prostředek – Žaloba na náhradu újmy – Mimosmluvní odpovědnost –
Nástroj předvstupní pomoci – Decentralizované řízení – Vyšetřování Evropského úřadu pro boj
proti podvodům (OLAF) – Kontroly na místě – Nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96 –
Článek 7 – Přístup k počítačovým údajům – Digitální forenzní operace – Zásada ochrany
legitimního očekávání – Právo být vyslechnut – Nemajetková újma“

Ve věci C-650/19 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora
Evropské unie, podaný dne 3. září 2019,

Vialto Consulting Kft., se sídlem v Budapešti (Maďarsko), zastoupená D. Sigalasem a S. Paliou,
dikigoroi,

navrhovatelka,

další účastník řízení:

Evropská komise, zastoupená D. Triantafyllouem, J. Baquero Cruzem a A. Katsimerou, jako
zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda Soudního dvora vykonávající funkci předsedy prvního senátu,
L. Bay Larsen (zpravodaj), místopředseda Soudního dvora, a J.-C. Bonichot, soudce,

generální advokát: G. Hogan,

vedoucí soudní kanceláře: R. Schiano, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. února 2021,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 15. dubna 2021,

vydává tento

* Jednací jazyk: řečtina.

Rozsudek

- 1 V rámci kasačního opravného prostředku se společnost Vialto Consulting Kft. (dále jen „Vialto“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. června 2019, Vialto Consulting v. Komise (T-617/17, nezveřejněný, EU:T:2019:446; dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zamítl její žalobu na náhradu újmy, která jí údajně vznikla v důsledku podle jejího názoru protiprávního jednání Evropské komise a Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) v souvislosti s jejím vyloučením ze smlouvy o poskytování služeb s referenčním číslem TR2010/0311.01–02/001 (dále jen „dotčená smlouva“).

Právní rámec

Nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96

- 2 Článek 4 nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. Věst. 1996, L 292, s. 2) stanoví:

„Kontroly a inspekce na místě Komise připravuje a provádí v úzké spolupráci s příslušnými orgány dotyčného členského státu, jež jsou závazně vyrozuměny o předmětu, účelu a právním základu kontrol a inspekcí, aby mohly poskytovat veškerou požadovanou podporu. Za tímto účelem se činitelé dotyčných členských států mohou kontrol a inspekcí na místě zúčastnit.

Kromě toho na přání dotyčných členských států provádějí Komise a příslušné vnitrostátní orgány kontroly a inspekce na místě společně.“

- 3 Článek 7 tohoto nařízení stanoví:

„1. Kontroloři Komise mají za stejných podmínek jako kontroloři vnitrostátní správy a v souladu s vnitrostátními předpisy přístup ke všem informacím a dokumentaci o dotyčných skutečnostech, jež jsou nutné pro řádné provedení kontrol a inspekcí na místě. Mohou používat stejné hmotné prostředky kontroly jako kontroloři vnitrostátní správy a zejména pořizovat opisy příslušných dokumentů.

Kontroly a inspekce na místě se mohou zejména týkat:

[...]

– počítačových údajů,

[...]

2. V případě potřeby přísluší členským státům, aby na žádost Komise učinily vhodná předběžná opatření podle vnitrostátního práva, zejména za účelem zajištění důkazních prostředků.“

- 4 Článek 9 uvedeného nařízení zní takto:

„Pokud hospodářské subjekty uvedené v článku 5 maří kontrolu nebo inspekci na místě, pak poskytuje dotyčný členský stát kontrolorům Komise v souladu se svými vnitrostátními předpisy nezbytnou součinnost, aby mohli plnit své pověření k provádění kontrol a inspekcí na místě.

Úkolem členských států je, aby při dodržení vnitrostátních právních předpisů činily případná nezbytná opatření.“

Rozhodnutí 1999/352/ES, ESUO, Euratom

- 5 Článek 2 odst. 1 rozhodnutí Komise 1999/352/ES, ESUO, Euratom ze dne 28. dubna 1999 o zřízení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) (Úř. věst. 1999, L 136, s. 20) v prvním pododstavci stanoví:

„Úřad vykonává pravomoci Komise, pokud jde o provádění vnějších správních vyšetřování za účelem posílení boje proti podvodům, korupci a veškeré jiné protiprávní činnosti poškozující finanční zájmy Společenství, jakož i proti jakýmkoli jiným činům nebo jednání hospodářských subjektů porušujícím předpisy Společenství.“

Nařízení (ES) č. 718/2007

- 6 Bod 1 odůvodnění nařízení Komise (ES) č. 718/2007 ze dne 12. června 2007, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 1085/2006, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP) (Úř. věst. 2007, L 170, s. 1), uvádí:

„Účelem nařízení (ES) č. 1085/2006 (dále jen ‚nařízení NPP‘) je poskytnout předvstupní pomoc přijímajícím zemím a pomoci jim při transformaci ze zemí přílohy II na země přílohy I uvedeného nařízení a dále až k jejich členství v Evropské unii.“

- 7 Článek 10 odst. 1 nařízení č. 718/2007 stanoví:

„Není-li v odstavcích 2, 3 a 4 stanoveno jinak, decentralizované řízení, kdy Komise svěří řízení některých opatření přijímající zemi a ponechá si celkovou finanční odpovědnost za plnění souhrnného rozpočtu v souladu s článkem 53c nařízení [Rady](ES, Euratom) č. 1605/2002 [ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. 2002, L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74)] a příslušných ustanovení Smluv o ES, se použije k provádění pomoci podle nařízení NPP.

Pro účely pomoci podle nařízení NPP se decentralizované řízení vztahuje přinejmenším na výběrová řízení, uzavírání smluv a platby.

[...]“

- 8 Článek 21 odst. 1 tohoto nařízení zní takto:

„Přijímající země jmenuje tyto subjekty a orgány:

[...]

f) provozní strukturu podle složky NPP nebo programu;

[...]“

9 Článek 28 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Pro každou složku nebo program NPP se zřídí provozní struktura, která je pověřena řízením a prováděním pomoci podle nařízení NPP.

Jedná se o subjekt nebo skupinu subjektů v rámci správy přijímající země.

2. Provozní struktura je odpovědná za řízení a provádění dotčeného programu nebo dotčených programů v souladu se zásadou řádného finančního řízení. Pro tyto účely provádí celou řadu úkolů, které zahrnují tyto činnosti:

[...]

f) organizovat nabídková řízení, postupy udělování grantů konečnému příjemci, uzavírání smluv s ním, vyplacení prostředků konečnému příjemci i jejich zpětné vymáhání;

[...]“

Nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013

10 Článek 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. 2013, L 248, s. 1) stanoví:

„1. Úřad vykonává pravomoc svěřenou Komisi nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 provádět kontroly a inspekce na místě v členských státech a v souladu s platnými dohodami o spolupráci a vzájemné pomoci a jinými platnými právními nástroji ve třetích zemích a v prostorách mezinárodních organizací.

[...]

2. Za účelem zjištění podvodu, úplatkářství nebo jiného protiprávního jednání ohrožujícího finanční zájmy Unie v souvislosti s dohodou o grantu nebo rozhodnutím či smlouvou týkající se financování ze strany Unie má úřad v souladu s ustanoveními a postupy uvedenými v nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96 oprávnění provádět kontroly a inspekce na místě u hospodářských subjektů.

[...]“

11 Článek 11 tohoto nařízení stanoví:

„1. Po dokončení vyšetřování vypracuje úřad pod vedením generálního ředitele zprávu. V této zprávě jsou uvedeny právní základ pro vyšetřování, procesní úkony, zjištěné skutečnosti a jejich předběžná právní kvalifikace, odhadovaný finanční dopad zjištěných skutečností, dodržení procesních záruk v souladu s článkem 9 a závěry vyšetřování.

Ke zprávě budou připojena doporučení generálního ředitele, zda je třeba přijmout opatření, či nikoliv. V těchto doporučeních jsou v příslušných případech uvedena veškerá disciplinární, správní, finanční nebo soudní opatření dotčených orgánů, institucí a subjektů a příslušných

orgánů dotčených členských států, a zejména upřesněny odhadované částky, které mají být vymáhány, a předběžná právní kvalifikace zjištěných skutečností.

[...]

3. Zprávy a doporučení vypracované po skončení vnějšího vyšetřování a veškeré důležité související dokumenty se podle předpisů o vnějších vyšetřováních předají příslušným orgánům dotčených členských států a v případě potřeby příslušným útvarům Komise.

[...]“

Pokyny OLAF určené pro jeho zaměstnance týkající se digitálních forenzních postupů

- 12 Článek 4 odst. 3 a 4 pokynů OLAF určených pro jeho zaměstnance týkajících se digitálních forenzních postupů ze dne 15. února 2016 (dále jen „pokyny OLAF“) stanoví:

„3. Při zahájení digitální forenzní operace musí DES [(specialista OLAF na digitální důkazy)]: 1) zdokumentovat a pořídit fotografie všech digitálních nosičů, které budou předmětem forenzní operace a fyzického prostředí a uspořádání; 2) pořídit soupis digitálních nosičů. Tento soupis bude součástí ‚zprávy o digitální forenzní operaci‘ spolu s těmito fotografiemi.

4. DES by měl obecně provést celkové digitální forenzní zajištění zařízení uvedených v odstavci 3. Pokud je to proveditelné, DES společně s vyšetřovatelem tato zařízení předběžně prohlédnou za účelem zjištění, zda mohou obsahovat potenciálně relevantní údaje pro vyšetřování a zda je vhodné částečné forenzní zajištění. V takovém případě může namísto toho DES provést částečné forenzní zajištění dat. Při zajišťování digitálního forenzního snímku se zaznamená krátký popis obsahu a referenční číslo případu, které uvede DES.“

- 13 Článek 8 odst. 2 a 4 pokynů OLAF stanoví:

„2. DES převede digitální forenzní snímek na forenzní souborový server ve forenzní laboratoři. Takto převedený soubor se stává forenzním pracovním souborem. Jakmile je forenzní pracovní soubor připraven, informuje o tom DES vyšetřovatele.

[...]

4. Jakmile je forenzní pracovní soubor připraven, vyšetřovatel spustí žádosti napsané modulem žádosti o informace CMS k indexování tohoto souboru a případně k získání pomoci DES nebo operačního analytika za účelem identifikace údajů relevantních pro účely vyšetřování. Posledně uvedená žádost by měla popsat cíl vyhledávání a druh důkazů nebo důkaz, který vyšetřovatel hledá. V odpovědi na písemnou žádost vyšetřovatele a ve spolupráci s ním vybírá DES z digitálního forenzního pracovního souboru údaje odpovídající vyhledávacím kritériím za účelem jejich zpřístupnění vyšetřovateli v režimu ‚pouze pro čtení‘.“

Skutečnosti předcházející sporu

- 14 Skutečnosti předcházející sporu jsou uvedeny v bodech 1 až 23 napadeného rozsudku a pro účely tohoto řízení je lze shrnout následujícím způsobem.

- 15 Vialto je společnost založená podle maďarského práva, která poskytuje poradenské služby podnikům a entitám v soukromém a veřejném sektoru.
- 16 Dne 22. dubna 2011 uzavřela Komise s Tureckou republikou dohodu o financování v rámci decentralizovaného systému řízení s kontrolou *ex ante*, která byla součástí vnitrostátního programu ve prospěch Turecké republiky v rámci složky „pomoc při transformaci a budování institucí“ nástroje předvstupní pomoci (NPP). Určenou prováděcí strukturou ve smyslu článku 21 nařízení č. 718/2007 byl Central Finance and Contracts Unit (CFCU), úrvar tureckého správního orgánu.
- 17 Dne 17. prosince 2013 bylo v dodatku Úředního věstníku Evropské unie (Úř. věst. 2013/S 244–423607) pod označením EuropeAid/132338/D/SER/TR zveřejněno nabídkové řízení na zakázku, která bude zadána v omezeném nabídkovém řízení na poskytování služeb kontroly externí kvality v rámci projektu TR2010/0311.01 „Digitization of Land Parcel Identification System“ (digitalizace systému evidence zemědělské půdy) (dále jen „dotčený projekt“). Za veřejného zadavatele v nabídkovém řízení byl označen CFCU.
- 18 Dne 19. září 2014 byla zakázka z tohoto nabídkového řízení přidělena konsorciu koordinovanému společností Agrotec S.p.A. (dále jen „konsorcium“) složenému z pěti účastníků, z nichž jedním byla společnost Vialto. Konsorcium podepsalo s CFCU dotčenou smlouvu.
- 19 V návaznosti na zahájení vyšetřování z důvodu podezření na úplatkářství nebo podvod spáchané v rámci dotčeného projektu rozhodl OLAF o provedení kontrol a inspekce v prostorách společnosti Vialto (dále jen „kontrola na místě“).
- 20 Dne 7. dubna 2016 vydal OLAF dvě pověření, v nichž určil zaměstnance odpovědné za provedení kontroly na místě a digitální forenzní operace. Podle těchto pověření bylo účelem kontroly na místě shromáždit důkazy v držení společnosti Vialto o jejím možném zapojení do úplatkářství a podvodu, které měly být údajně spáchány v souvislosti s dotčeným projektem. Cílem digitální forenzní operace bylo mimo jiné získat digitální forenzní snímky všech digitálních zařízení společnosti Vialto použitých pro řízení dotčeného projektu, e-mailové korespondence mezi vedením a zaměstnanci společnosti Vialto, sdílených e-mailových schránek používaných pro realizaci dotčeného projektu a složek nebo souborů obsažených v síti společnosti Vialto, které mohly být relevantní pro účely vyšetřování.
- 21 Kontrola na místě a digitální forenzní operace byly provedeny ve dnech 12. až 14. dubna 2016. OLAF vypracoval zápis z každého dne kontroly. V zápisu ze dne 14. dubna 2016 bylo uvedeno, že společnost Vialto odmítla poskytnout úřadu OLAF určité informace. Zástupce společnosti Vialto každý ze zápisu podepsal a v případě potřeby uvedl připomínky.
- 22 Dopisem ze dne 6. května 2016 podala společnost Vialto k úřadu OLAF stížnost, ve které zpochybnila určité informace obsažené v těchto zápisech nebo se k nim vyjádřila. Úřad OLAF na její stížnost odpověděl dopisem ze dne 8. července 2016.
- 23 Dopisem ze dne 14. září 2016 informoval úřad OLAF společnost Vialto, že je považována za dotčenou osobu pro účely vyšetřování podezření z úplatkářství nebo podvodu ohledně dotčeného projektu a vyzval ji, aby ve lhůtě deseti dnů předložila svá vyjádření.

- 24 Dopisem ze dne 23. září 2016 společnost Vialto předložila úřadu OLAF svá vyjádření a uvedla, že jednala v souladu s platnými předpisy a dodržela všechny podmínky pro oprávněný přístup úřadu OLAF k jejím údajům.
- 25 Dopisem ze dne 29. září 2016 CFCU informoval společnost Agrotec o průběhu kontroly na místě v prostorách společnosti Vialto a o tom, že společnost Vialto nesouhlasila s tím, aby byly úřadu OLAF zpřístupněny určité informace, které požadoval pro dokončení vyšetřování. CFCU dodal, že úřad OLAF měl za to, že společnost Vialto svým jednáním porušila článek 25 všeobecných podmínek použitelných na dotčenou smlouvu (dále jen „všeobecné podmínky“) týkající se vyšetřování, kontrol a auditů ze strany útvarů Evropské unie. CFCU rovněž upřesnil, že úřad OLAF přezkoumával situaci s příslušnými útvary Komise. Na základě toho, že podle všeobecných podmínek byla společnost Agrotec jejím jediným partnerem ve všech smluvních a finančních záležitostech, CFCU informoval společnost Agrotec, že pozastavil platby jí vystavených faktur, přinejmenším do ukončení vyšetřování ze strany úřadu OLAF.
- 26 Dopisem ze dne 13. října 2016 informovalo Generální ředitelství Komise pro politiku sousedství a jednání o rozšíření (dále jen „GŘ pro rozšíření“) CFCU o tom, že společnost Vialto odmítla v rozporu s článkem 25 všeobecných podmínek spolupracovat při vyšetřování vedeném úřadem OLAF a požádalo CFCU, aby přijal nezbytná opatření podle těchto všeobecných podmínek, a v tomto ohledu zvážil pozastavení plnění dotčené smlouvy nebo její části prováděné společností Vialto jako jedno z možných opatření na základě článků 25 a 35 všeobecných podmínek. GŘ pro rozšíření doplnilo, že mělo za to, že částky vyplacené společnosti Vialto na základě dotčené smlouvy nebyly způsobilé k financování z rozpočtu Unie, a požádalo CFCU, aby tyto částky přesně vyčíslil.
- 27 Dopisem ze dne 9. listopadu 2016 informoval úřad OLAF společnost Vialto o tom, že vyšetřování bylo ukončeno, že jeho závěrečná zpráva z vyšetřování byla předána GŘ pro rozšíření a dále o doporučeních úřadu OLAF pro toto GŘ týkajících se přijetí vhodných opatření k zajištění uplatňování postupů a sankcí vyplývajících ze závažného porušení všeobecných podmínek společností Vialto.
- 28 Dopisem ze dne 11. listopadu 2016 CFCU informoval společnost Agrotec o ukončení vyšetřování úřadu OLAF a o závěru úřadu OLAF, podle kterého společnost Vialto porušila článek 25 všeobecných podmínek. CFCU rovněž informoval společnost Agrotec o svém rozhodnutí vyloučit společnost Vialto z dotčené smlouvy ve všech ohledech a pokračovat v plnění této smlouvy namísto toho, aby plnění této smlouvy zastavil, jak doporučilo GŘ pro rozšíření. CFCU proto společnost Agrotec požádal, aby s okamžitou platností ukončila činnost společnosti Vialto a přijala kroky nezbytné k jejímu vyloučení z konsorcia, a to vypracováním dodatku k dotčené smlouvě.
- 29 Společnost Vialto dopisem ze dne 5. prosince 2016 zaslaným CFCU zpochybnila své vyloučení z dotčené smlouvy. Dopisem ze dne 10. ledna 2017 odmítla CFCU argumenty společnosti Vialto.
- 30 Dne 13. prosince 2016 CFCU a společnost Agrotec podepsaly dodatek k dotčené smlouvě s cílem vyloučit společnost Vialto ze seznamu členů konsorcia a vyvodit z toho příslušné důsledky, zejména z finančního hlediska.

Žaloba před Tribunálem a napadený rozsudek

- 31 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 7. září 2017 podala společnost Vialto žalobu, kterou se domáhala, aby byla Komisi uložena povinnost zaplatit společnosti Vialto odškodnění ve výši 320 944,56 eur a 150 000 eur včetně úroků jako náhradu tvrzené majetkové a nemajetkové újmy spojené s údajně protiprávním jednáním Komise a úřadu OLAF, souvisejícím s vyloučením společnosti Vialto z dotčené smlouvy.
- 32 Na podporu této žaloby uplatnila společnost Vialto dva žalobní důvody týkající se protiprávnosti jednání úřadu OLAF, z nichž první vycházel z porušení čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 a druhý z porušení práva na řádnou správu, zásady zákazu diskriminace, zásady proporcionality a zásady ochrany legitimního očekávání. Kromě toho společnost Vialto vznesla námitku týkající se protiprávnosti jednání Komise, kterým mělo dojít k porušení práva být vyslechnut.
- 33 Na jednání před Tribunálem se společnost Vialto vzdala svého nároku na náhradu tvrzené materiální újmy a snížila částku požadovanou jako náhradu údajně utrpěné nemajetkové újmy na částku 25 000 eur navýšenou o úroky.
- 34 Napadeným rozsudkem Tribunál poté, co rozhodl, že Komise nesprávně zpochybňovala pravomoc Tribunálu, a z tohoto důvodu přípustnost žaloby, zamítl všechny žalobní důvody společnosti Vialto proti úřadu OLAF a Komisi.
- 35 Tribunál měl v bodech 69 až 73 napadeného rozsudku předně za to, že data, jejichž zpřístupnění zaměstnanci úřadu OLAF v projednávané věci požadovali, mohla být považována za důležitá pro vyšetřování úřadu OLAF a že pořízení digitálního forenzního snímku spadá do pravomocí svěřených Komisi podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96. Z toho Tribunál v bodech 74 a 80 napadeného rozsudku vyvodil, že se zaměstnanci úřadu OLAF nedopustili jakéhokoli porušení tohoto ustanovení, když požádali společnost Vialto o přístup k těmto datům za účelem jejich analýzy.
- 36 Tribunál dále odmítl argumenty společnosti Vialto týkající se porušení práva na řádnou správu, zásady zákazu diskriminace, zásady proporcionality a zásady ochrany legitimního očekávání ze strany úřadu OLAF. Pokud jde o posledně uvedenou zásadu poté, co Tribunál v bodě 114 napadeného rozsudku připomněl podmínky, které musí být splněny k tomu, aby se jí jednotlivci mohli dovolávat, v bodech 116 a 117 napadeného rozsudku konstatoval, že v projednávané věci se v návaznosti na odmítnutí ze strany společnosti Vialto vyhovět žádostem o shromažďování údajů od zaměstnanců úřadu OLAF tito zaměstnanci rozhodli neřídit postupem stanoveným obecnými zásadami úřadu OLAF, pokud jde o místo získání údajů a jejich zpracování a o nosič, který byl za tímto účelem použit. Tribunál z toho v bodě 118 napadeného rozsudku vyvodil, že společnost Vialto se nemůže dovolávat dostatečně závažného porušení zásady ochrany legitimního očekávání, které vkládala do toho, že odlišný postup bude proveden v její prospěch, a to navzdory tomu, že odmítla vyhovět žádostem zaměstnanců úřadu OLAF v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96.
- 37 Tribunál konečně zamítl výtku společnosti Vialto týkající se porušení jejího práva být vyslechnuta ze strany Komise, když měl v bodě 121 napadeného rozsudku za to, že společnost Vialto předložila své připomínky ke kontrole na místě prostřednictvím dopisů zaslaných úřadu OLAF, a dále v bodě 122 napadeného rozsudku za to, že rozhodnutí vyloučit společnost Vialto z dotčené smlouvy bylo přijato ze strany CFCU, aniž CFCU byl vázán prohlášením GŘ pro rozšiřování v tomto smyslu.

- 38 V důsledku toho Tribunál žalobu podanou společností Vialto v plném rozsahu zamítl, aniž přezkoumal podmínky pro existenci dostatečně přímé příčinné souvislosti mezi vytýkaným jednáním a tvrzenou újmou, jakož i existenci této újmy.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 39 Kasačním opravným prostředkem společnost Vialto navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 40 Společnost Vialto uvádí, že v případě zrušení napadeného rozsudku ponechává na úvaze Soudního dvora, aby rozhodl, zda věc vrátí Tribunálu k rozhodnutí ve věci samé, či nikoli.
- 41 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek jako neopodstatněný a
 - uložil společnosti Vialto náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 42 Na podporu svého kasačního opravného prostředku se společnost Vialto dovolává tří důvodů kasačního opravného prostředku. První dva z těchto důvodů vycházejí z pochybení, kterých se podle jejího názoru dopustil Tribunál, když zamítl oba žalobní důvody vycházející zaprvé z porušení čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 a zadruhé z porušení zásady ochrany legitimního očekávání. Třetí důvod kasačního opravného prostředku vychází z pochybení, kterých se podle společnosti Vialto dopustil Tribunál, když zamítl žalobní důvod vycházející z porušení práva být vyslechnut.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96

K první a druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

- 43 V první a druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnost Vialto tvrdí, že se Tribunál dopustil několika pochybení týkajících se pravomocí úřadu OLAF na přístup k údajům a shromažďování údajů v rámci kontroly na místě.
- 44 Na prvním místě Tribunál podle společnosti Vialto zkreslil dvěma způsoby skutkový stav, načež v bodě 80 napadeného rozsudku dospěl k nesprávnému závěru o tom, že úřad OLAF neporušil čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, když požádal společnost Vialto o přístup k údajům uvedeným v bodě 71 napadeného rozsudku.

- 45 Věc, ve které byl vydán napadený rozsudek, se týkala otázky porušení tohoto ustanovení z důvodu žádosti úřadu OLAF o shromáždění těchto údajů, a nikoliv z důvodu jeho žádosti o přístup k uvedeným údajům.
- 46 Toto zkreslení podle společnosti Vialto vedlo k nesprávnému uplatnění práva ze strany Tribunálu, který měl vyložit právo na přístup podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 v tom smyslu, že zahrnuje jednak velmi široké právo na vyšetřování, které se vztahuje na všechny kategorie údajů uvedené v tomto ustanovení, a jednak právo na shromažďování, které je omezeno na údaje související s operacemi dotčenými kontrolou.
- 47 Tribunál dále podle společnosti Vialto zkreslil skutkový stav, když v bodě 80 napadeného rozsudku nekonstatoval, že tato společnost poskytla úřadu OLAF přístup k dotčeným údajům. Tribunál měl podle společnosti Vialto zejména zohlednit přílohu zápisu úřadu OLAF týkající se třetího dne kontroly, kterou tato společnost přiložila ke své žalobě. Z tohoto dokumentu přitom podle společnosti Vialto vyplývá, že poskytla úřadu OLAF úplný přístup k jejímu účetnímu systému a transakcím.
- 48 Na druhém místě napadený rozsudek podle společnosti Vialto neodůvodňuje závěr učiněný v bodě 74 napadeného rozsudku, podle kterého se údaje, jejichž shromažďování požadoval úřad OLAF, týkaly dotčených operací a byly nezbytné k řádnému provedení kontroly na místě ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96. Takový závěr je tedy podle společnosti Vialto nepodložený.
- 49 Na třetím místě takový závěr, převzatý rovněž v bodě 83 napadeného rozsudku, je podle společnosti Vialto stížen nesprávným právním posouzením, neboť před provedením vyhledávání pomocí klíčových slov nelze mít za to, že všechny údaje požadované úřadem OLAF, zejména veškerá korespondence a obsah počítačů dvou zaměstnanců společnosti Vialto, jakož i celý její server a kopie všech jejich transakcí od roku 2012, souvisely s operacemi, kterých se týká vyšetřování, a byly pro úřad OLAF nezbytné, takže je byl oprávněn shromažďovat.
- 50 Na čtvrtém místě Tribunál podle společnosti Vialto zkreslil skutkový stav, když v bodě 75 napadeného rozsudku konstatoval, že se bránila pouze shromáždění těchto údajů na nosiče, které měly být přeneseny do prostor úřadu OLAF, zatímco společnost Vialto se od počátku a obecně bránila shromažďování údajů bez vztahu ke kontrolovanému projektu.
- 51 Komise navrhuje první a druhou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněné.

– Závěry Soudního dvora

- 52 Zaprvé argument společnosti Vialto, podle kterého Tribunál zkreslil obsah žalobního důvodu, který uvedla ve své žalobě v prvním stupni a který se týkal protiprávnosti jednání vytýkaného úřadu OLAF, vycházející z porušení čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, nemůže obstát.
- 53 Je totiž třeba uvést, že Tribunál v bodě 62 napadeného rozsudku konstatoval, že společnost Vialto úřadu OLAF vytýká, že v rozporu s tímto ustanovením požadoval, aby bylo možné shromáždit údaje, které nemají vztah k dotčenému projektu. Kromě toho Tribunál v bodě 75 napadeného rozsudku uvedl, že společnost Vialto tvrdí, že umožnila pracovníkům úřadu OLAF přístup ke všem požadovaným údajům a že se pouze bránila shromažďování těchto údajů.

- 54 Nelze tudíž mít za to, že Tribunál vyložil žalobu v prvním stupni v tom smyslu, že se tento žalobní důvod týká otázky porušení čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 z důvodu žádosti úřadu OLAF o přístup k těmto údajům, a nikoli z důvodu jejich shromažďování.
- 55 Zadruhé, pokud jde o tvrzení společnosti Vialto, podle kterého Tribunál zkreslil skutkový stav, když v bodě 80 napadeného rozsudku nekonstatoval, že společnost Vialto poskytla úřadu OLAF přístup ke všem požadovaným údajům, je třeba uvést, že tento bod představuje závěr úvah Tribunálu ohledně výkladu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 a že neobsahuje žádné posouzení chování společnosti Vialto. Z toho vyplývá, že toto tvrzení spočívá na nesprávném výkladu tohoto bodu.
- 56 Kromě toho i za předpokladu, že by se společnost Vialto tímto tvrzením snažila zpochybnit důvody, které vedly Tribunál k takovému závěru, je třeba uvést, že body 63 až 78 napadeného rozsudku neobsahují konstatování, že společnost Vialto odmítla poskytnout úřadu OLAF přístup k údajům uvedeným v bodě 71 napadeného rozsudku.
- 57 Naproti tomu v bodě 79 napadeného rozsudku Tribunál konstatoval, že zaměstnanci úřadu OLAF ukončili kontrolu na místě a digitální forenzní operace, aniž jim společnost Vialto sdělila údaje, o nichž se domnívala, že se na ně vztahuje povinnost zachovávat profesní tajemství nebo že se na ně vztahují smluvní ujednání, jichž se dovolává.
- 58 V tomto ohledu je třeba připomenout, jak vyplývá z čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, že kasační opravný prostředek je omezen na právní otázky. Pouze Tribunál je tedy příslušný ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu a k hodnocení důkazů. Posuzování tohoto skutkového stavu a těchto důkazů tedy s výhradou případu jejich zkreslení nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (rozsudek ze dne 25. února 2021, Dalli v. Komise, C-615/19 P, EU:C:2021:133, bod 73 a citovaná judikatura).
- 59 Takové zkreslení musí zjevně vyplývat z písemností ve spise, aniž by bylo nutné provést nové posouzení skutkového stavu a důkazů. Je na navrhovateli, aby přesně označil důkazy, které byly Tribunálem zkresleny, a prokázal pochybení v analýze, která Tribunál při jeho posouzení vedla k tomuto zkreslení (rozsudek ze dne 4. března 2020, Tulliallan Burlington v. EUIPO, C-155/18 P až C-158/18 P, EU:C:2020:151, bod 102 a citovaná judikatura).
- 60 Společnost Vialto v podstatě uvádí, že pokud by Tribunál zohlednil přílohu zápisu úřadu OLAF týkající se třetího dne kontroly na místě, ve které jsou uvedeny její připomínky k průběhu tohoto kontrolního dne, musel by konstatovat, že společnost Vialto poskytla úřadu OLAF plný přístup k požadovaným údajům.
- 61 Je však třeba uvést, že takový dokument přebírá vyjádření společnosti Vialto k průběhu kontroly, takže umožňuje pouze prokázat její stanovisko k tomuto průběhu. Tribunál přitom v bodě 75 napadeného rozsudku upřesnil, že společnost Vialto tvrdí, že umožnila zaměstnancům úřadu OLAF přístup ke všem požadovaným údajům.
- 62 Z toho vyplývá, že argument předložený společností Vialto neumožňuje prokázat, že Tribunál zkreslil relevantní skutečnosti nebo důkazy, takže tento argument musí být zamítnut jako neopodstatněný.

- 63 Zatřetí, pokud jde o údajně nedostatečné odůvodnění konstatování uvedeného v bodě 74 napadeného rozsudku, postačí připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora povinnost uvést odůvodnění nezavazuje Tribunál k tomu, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem a postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu, takže odůvodnění Tribunálu může být implicitní za podmínky, že zúčastněným osobám umožní seznámit se s důvody, proč Tribunál nevyhověl jejich argumentům, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby vykonal přezkum (rozsudek ze dne 25. června 2020, CSUE v. KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, bod 96 a citovaná judikatura).
- 64 V projednávané věci Tribunál v bodech 66 až 73 napadeného rozsudku uvedl důvody, které jej vedly k rozhodnutí, že údaje, o jejichž shromáždění úřad OLAF požádal, se týkaly dotyčných operací a byly nezbytné pro řádný průběh kontroly na místě ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96.
- 65 Z těchto bodů vyplývá, že takové zjištění je založeno nejprve na znění tohoto ustanovení, z něhož podle Tribunálu vyplývá, že úřad OLAF je oprávněn mít přístup ke všem informacím a dokumentaci týkající se skutečností, které jsou předmětem jeho vyšetřování, a pořizovat kopie dokumentů nezbytných k provedení kontroly na místě, a dále že disponuje určitým prostorem pro uvážení při určování relevantních údajů za tímto účelem. Tribunál se poté opřel o předmět vyšetřování vedeného v projednávané věci úřadem OLAF a o požadované údaje, které jsou podle Tribunálu druhem údajů, na které se vztahuje uvedené ustanovení. Konečně Tribunál poukázal na zvláštnosti digitální forenzní operace, zejména na nutnost provést indexaci údajů prostřednictvím pořízení digitálních snímků dotčených údajů, aby bylo možné identifikovat dokumenty relevantní pro vyšetřování.
- 66 Toto odůvodnění je přitom dostatečné k tomu, aby umožnilo společnosti Vialto pochopit důvody, proč byla její argumentace odmítnuta, a Soudnímu dvoru provést přezkum. Výtka založená na nedostatečném odůvodnění, uplatněná společností Vialto, tedy musí být zamítnuta jako neopodstatněná.
- 67 Začtvrté, pokud jde o údajné nesprávné právní posouzení týkající se výkladu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, je třeba uvést, že Tribunál v bodě 74 napadeného rozsudku rozhodl, že údaje, o jejichž shromáždění úřad OLAF požádal v projednávané věci, se týkaly dotyčných operací a byly nezbytné k řádnému průběhu kontroly na místě ve smyslu tohoto ustanovení. Dále měl Tribunál v bodě 80 napadeného rozsudku za to, že se úřad OLAF nedopustil jakéhokoli porušení tohoto ustanovení, když požádal společnost Vialto o přístup k těmto datům za účelem jejich analýzy.
- 68 V tomto ohledu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 stanoví, že kontrolori Komise mají za stejných podmínek jako kontrolori vnitrostátní správy a v souladu s vnitrostátními předpisy přístup ke všem informacím a dokumentaci o dotyčných operacích, jež jsou nutné pro řádné provedení kontrol a inspekcí na místě. Toto ustanovení upřesňuje, že mohou používat stejné hmotné prostředky kontroly jako kontrolori vnitrostátní správy a zejména pořizovat opisy příslušných dokumentů. Uvedené ustanovení rovněž uvádí, že kontroly a inspekce na místě se mohou týkat zejména počítačových údajů.
- 69 Kromě toho z čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 1999/352 a z čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2013 vyplývá, že pravomoc, kterou nařízení č. 2185/96 svěřuje Komisi k provádění kontrol a inspekcí na místě, vykonává úřad OLAF.

- 70 Ze spojení těchto ustanovení vyplývá, že v rámci kontroly na místě mají zaměstnanci úřadu OLAF za stejných podmínek jako kontrolori vnitrostátní správy a v souladu s vnitrostátními právními předpisy přístup ke všem informacím, včetně počítačových údajů, které se ukáží jako nezbytné k řádnému průběhu kontroly na místě a mohou použít stejné hmotné prostředky kontroly jako kontrolori vnitrostátní správy, a zejména pořizovat kopie vhodných dokumentů.
- 71 I když toto ustanovení odkazuje, pokud jde o podmínky upravující přístup zaměstnanců úřadu OLAF k informacím, na právo dotyčného členského státu, je třeba uvést, že společnost Vialto nijak netvrdí, že úřad OLAF porušil pravidla maďarského práva použitelná při dotčené kontrole na místě a že v tomto smyslu nepředkládá žádný argument.
- 72 Kromě toho je třeba uvést, že společnost Vialto nezpochybňuje konstatování Tribunálu týkající se pořízení digitálního forenzního snímku, uvedené v bodě 73 napadeného rozsudku, který odkazuje na vysvětlení obsažená v bodě 44 napadeného rozsudku. Tribunál přitom v těchto bodech konstatoval, přičemž se opíral zejména o články 4 a 8 pokynů OLAF, že v rámci takového postupu slouží pořízení digitálního forenzního snímku údajů obsažených na digitálním paměťovém nosiči k umožnění indexace údajů, jejímž cílem je umožnit vyhledávání pomocí klíčových slov prostřednictvím specifického forenzního počítačového softwaru, který identifikuje dokumenty relevantní pro vyšetřování ze strany úřadu OLAF.
- 73 Vzhledem k tomu, že společnost Vialto svou argumentací usiluje o to, aby bylo pořízení takového digitálního forenzního snímku všech údajů uložených na určitých digitálních nosičích postaveno na roveň pořízení rozmnoženiny ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 souboru dokumentů chráněných na těchto nosičích, je třeba zdůraznit, jak uvedl generální advokát v bodě 78 svého stanoviska, že tato operace představuje pouze dílčí fázi v rámci zkoumání takových údajů (obdobně viz rozsudek ze dne 16. července 2020, Nexans France a Nexans v. Komise, C-606/18 P, EU:C:2020:571, bod 63).
- 74 I když tedy pořízení takového snímku nutně vyžaduje z technického pohledu dočasně „zkopírovat“ všechny dotčené údaje ve fázi, ve které ještě nebyla zkoumána jejich relevance, spadá tato operace pod výkon práva na přístup k informacím zakotveného v čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, neboť slouží pouze k identifikaci dokumentů relevantních pro účely vyšetřování. Nelze mít za to, že úřad OLAF tím, že takto postupuje, pořizuje kopii všech dokumentů dotčených ve smyslu tohoto ustanovení. Ze znění a struktury tohoto ustanovení totiž vyplývá, že právo kontrolora pořizovat kopie vhodných dokumentů zahrnuje, na rozdíl od výkonu práva na přístup k informacím, skutečnost, že tento kontrolor trvale pořizuje z těch dokumentů, ke kterým měl přístup, kopie určitých dokumentů, které identifikoval jako relevantní pro účely svého vyšetřování, přičemž tyto dokumenty mohou být následně použity v rámci tohoto vyšetřování.
- 75 Za těchto podmínek Tribunál podle všeho mohl mít právem za to, že pořízení takového digitálního forenzního snímku lze podřadit pod pravomoci svěřené úřadu OLAF na základě čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 mít přístup k informacím nezbytným pro řádný průběh kontroly na místě a pořizovat kopie vhodných dokumentů.
- 76 Společnost Vialto tedy neprokázala, že konstatování Tribunálu obsažené v bodech 74 a 80 napadeného rozsudku, podle kterého žádost úřadu OLAF adresovaná společnosti Vialto moci shromažďovat údaje uvedené v bodě 71 napadeného rozsudku za účelem provedení digitální forenzní operace není v rozporu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, je stíženo vadou spočívající v nesprávném právním posouzení.

- 77 Výtka založená na nesprávném právní posouzení, kterou společnost Vialto brojí proti takovému konstatování, tedy musí být zamítnuta jako neopodstatněná.
- 78 Zapáté argument společnosti Vialto, podle kterého Tribunál v bodě 75 napadeného rozsudku zkreslil skutkový stav, spočívá na nesprávném výkladu bodu 75 napadeného rozsudku a musí být rovněž odmítnut jako neopodstatněný. Tribunál totiž v tomto bodě pouze konstatoval, že společnost Vialto nesouhlasí se shromažďováním údajů na nosiči, který musí být přemístěn mimo její prostory, což společnost Vialto nezpochybňuje.
- 79 První a druhou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je proto třeba zamítnout jako neopodstatněné.

K třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

- 80 V rámci třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnost Vialto na prvním místě tvrdí, že se Tribunál v bodě 77 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když odmítl jako irelevantní pro založení mimosmluvní odpovědnosti Unie její argumenty založené na dodržování profesního tajemství a podmínkách smluv uzavřených s jejími obchodními partnery. Takové argumenty jsou podle společnosti Vialto relevantní k prokázání porušení čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 úřadem OLAF, neboť umožňují prokázat, že výhrady společnosti Vialto ke shromažďování údajů, které nesouviselo s vyšetřováním, byly oprávněné. Podle judikatury Soudního dvora měla být přitom společnost Vialto povinna prokázat, že formulace těchto výhrad není zneužitím práva.
- 81 Na druhém místě společnost Vialto tvrdí, že Tribunál zkreslil žalobu tím, že v bodě 79 napadeného rozsudku rozhodl, že jí úřad OLAF nemohl donutit k tomu, aby porušila profesní tajemství nebo podmínky smluv uzavřených s jejími obchodními partnery, jelikož vůbec netvrdila, že jí úřad OLAF donutil takovým způsobem jednat.
- 82 Komise navrhuje, aby byla třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zčásti odmítnuta jako nepřípustná, zčásti odmítnuta jako irelevantní a v každém případě zamítnuta jako neopodstatněná.

– Závěry Soudního dvora

- 83 Pokud jde o nesprávné právní posouzení, kterým má být stížen bod 77 napadeného rozsudku, je třeba uvést, že Tribunál v tomto bodě konstatoval, že argumenty společnosti Vialto založené na profesním tajemství a smluvních závazcích přijatých vůči jejím obchodním partnerům jsou irelevantní pro účely založení mimosmluvní odpovědnosti Unie, neboť jejich cílem bylo odůvodnit odmítnutí této společnosti sdělit úřadu OLAF určité údaje, ke kterým žádal přístup, a nikoliv vytknout úřadu OLAF nebo Komisi dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům.
- 84 V této souvislosti argument společnosti Vialto, podle kterého byla nucena prokázat, že výhrady, které vyjádřila ohledně shromažďování určitých údajů úřadem OLAF, nepředstavují zneužití práva, nemůže prokázat, že argumenty předložené v prvním stupni týkající se profesního tajemství

a smluvních závazků přijatých vůči jejím obchodním partnerům mohly prokázat dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznat práva jednotlivcům. Tento argument je proto irelevantní.

- 85 Totéž platí, pokud jde o zkreslení žaloby, které společnost Vialto uplatňuje. I za předpokladu, že by Tribunál, jak tvrdí společnost Vialto, zkreslil žalobu v prvním stupni tím, že měl za to, že musí v bodě 79 napadeného rozsudku odpovědět na argument, který tato společnost nevznesla a který vychází z nátlaku úřadu OLAF na ni, který ji nutil porušit profesní tajemství a smluvní závazky přijaté vůči jejím obchodním partnerům, by totiž takové pochybení nemohlo zpochybnit zamítnutí první žalobního důvodu předloženého společností Vialto v prvním stupni.
- 86 Z ustálené judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že žalobní důvody směřující proti nadbytečnému odůvodnění rozhodnutí Tribunálu nemohou vést ke zrušení tohoto rozhodnutí, a jsou tedy irelevantní (rozsudek ze dne 25. února 2021, Dalli v. Komise, C-615/19 P, EU:C:2021:133, bod 103 a citovaná judikatura).
- 87 Třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je tudíž třeba odmítnout jako irelevantní, a v důsledku toho zamítnout tento důvod kasačního opravného prostředku v plném rozsahu.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

Argumentace účastníků řízení

- 88 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Vialto předkládá řadu argumentů směřujících k prokázání, že Tribunál v bodě 118 napadeného rozsudku nesprávně dospěl k závěru, že v projednávané věci nedošlo k porušení zásady ochrany legitimního očekávání ze strany zaměstnanců úřadu OLAF.
- 89 Na prvním místě napadený rozsudek podle společnosti Vialto není dostatečně odůvodněn, jelikož nevysvětluje, proč není v projednávané věci splněna jedna ze tří nezbytných podmínek pro uplatnění zásady ochrany legitimního očekávání.
- 90 Na druhém místě je bod 118 napadeného rozsudku podle společnosti Vialto stížen nesprávným právním posouzením, neboť nerespektuje judikaturu zakazující zpětné zrušení správního aktu, který přiznává subjektivní práva nebo obdobné výhody. Ujištění poskytnutá zaměstnanci úřadu OLAF v první den kontroly týkající se postupu při provádění této kontroly byla totiž v souladu s právními předpisy. Společnost Vialto v tomto ohledu upřesňuje, že odchylka od pokynů OLAF nepředstavuje porušení nařízení č. 2185/96. V důsledku toho zaměstnanci úřadu OLAF nemohli tato ujištění a *posteriori* odvolat a požadovat, aby tato kontrola byla provedena tak, jako kdyby tato ujištění nikdy nebyla poskytnuta.
- 91 Kromě toho je společnost Vialto toho názoru, že zrušení správního aktu se zpětným účinkem je zakázáno, i kdyby měl být takový akt považován za protiprávní.
- 92 Na třetím místě společnost Vialto tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 118 napadeného rozsudku rozhodl, že se společnost Vialto nemůže dovolávat porušení zásady ochrany legitimního očekávání, které vkládala do toho, že odlišný postup bude

proveden v její prospěch, a to navzdory tomu, že odmítla vyhovět žádostem zaměstnanců úřadu OLAF v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96. Konkrétně formulace tohoto bodu podle společnosti Vialto vyvolává dojem, že nejednala v dobré víře. Mimoto má společnost Vialto za to, že vzhledem k tomu, že žádosti zaměstnanců úřadu OLAF nebyly v souladu s tímto ustanovením, její odmítnutí vyhovět těmto žádostem bylo zcela legální. Pokud by zaměstnanci úřadu OLAF měli za to, že společnost Vialto svým chováním jednala protiprávně nebo bránila vyšetřování, byli by v souladu s články 4 a 9 nařízení č. 2185/96 povinni požádat vnitrostátní orgány o pomoc. Zaměstnanci OLAF se přitom podle společnosti Vialto rozhodli ukončit kontrolu, aniž o takovou pomoc požádali.

- 93 Komise tvrdí, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je zčásti irrelevantní a v každém případě neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 94 Zprvé, pokud jde o údajně nedostatečné odůvodnění napadeného rozsudku, postačí připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora citované v bodě 63 tohoto rozsudku povinnost uvést odůvodnění nezavazuje Tribunál k tomu, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu, takže odůvodnění Tribunálu může být implicitní za podmínky, že zúčastněným osobám umožní seznámit se s důvody, proč Tribunál nevyhověl jejich argumentům, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby provedl přezkum.
- 95 V projednávaném případě poté, co v bodě 114 napadeného rozsudku Tribunál připomněl podmínky, které musí být splněny k tomu, aby se jednotlivec mohl dovolávat zásady ochrany legitimního očekávání, konstatoval v bodě 116 napadeného rozsudku, že v projednávané věci se v návaznosti na odmítnutí ze strany společnosti Vialto vyhovět žádostem o shromažďování údajů od zaměstnanců úřadu OLAF tito zaměstnanci rozhodli neřídit postupem stanoveným obecnými zásadami úřadu OLAF, pokud jde o místo získání údajů a jejich zpracování a o nosič, který byl za tímto účelem použit. Mimoto v bodě 117 napadeného rozsudku Tribunál připomněl, že úřad OLAF byl na základě čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96 oprávněn k přístupu k údajům, ke kterým mu společnost Vialto přístup odepřela. Tribunál z toho v bodě 118 napadeného rozsudku vyvodil, že se společnost Vialto nemůže dovolávat dostatečně závažného porušení zásady ochrany legitimního očekávání, které vkládala do toho, že odlišný postup bude proveden v její prospěch, a to navzdory tomu, že odmítla vyhovět požadavkům zaměstnanců úřadu OLAF v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96.
- 96 Z bodů 113 až 118 napadeného rozsudku tak vyplývá, že Tribunál měl za to, že společnost Vialto nebyla oprávněna dovolávat se legitimního očekávání, pokud jde o použití dohody, kterou se rozhodla nedodržet.
- 97 Toto odůvodnění je přitom dostatečné k tomu, aby umožnilo společnosti Vialto pochopit důvody, proč byla její argumentace odmítnuta, a Soudnímu dvoru provést přezkum. Nedostatečné odůvodnění uplatňované společností Vialto tedy musí být zamítnuto jako neopodstatněné.
- 98 Zadruhé, pokud jde o argument společnosti Vialto vycházející z judikatury Soudního dvora týkající se podmínek zrušení právo tvorného aktu jeho autorem *ab initio*, stačí konstatovat, že společnost Vialto tento argument v prvním stupni neuplatnila.

- 99 Podle ustálené judikatury Soudního dvora přitom platí, že důvod, který je poprvé uplatněn teprve ve fázi řízení o kasačním opravném prostředku před Soudním dvorem, musí být odmítnut jako nepřipustný. V rámci kasačního opravného prostředku je totiž pravomoc Soudního dvora omezena na přezkum posouzení provedeného Tribunálem, týkajícího se důvodů, které před ním byly projednány. Přitom umožnit účastníku řízení předložit v tomto rámci důvod, který nepředložil před Tribunálem, by znamenalo umožnit mu předložit Soudnímu dvoru, jehož pravomoc v oblasti kasačních opravných prostředků je omezená, širší spor než ten, o němž rozhodoval Tribunál (rozsudek ze dne 30. května 2017, *Safa Nicu Sepahan v. Rada*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 109 a citovaná judikatura).
- 100 Tento argument proto musí být odmítnut jako nepřipustný.
- 101 Zatřetí, pokud jde o argument společnosti Vialto, podle kterého se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 118 napadeného rozsudku rozhodl, že se společnost Vialto nemůže dovolávat porušení legitimního očekávání při uplatňování odchylné praxe v její prospěch, a to navzdory tomu, že odmítla vyhovět žádostem o přístup k údajům zaměstnanců úřadu OLAF v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, je třeba uvést, že tím, že poukázal tímto způsobem na to, že společnost Vialto odmítla poskytnout určité informace, ačkoli se k tomu zavázala, Tribunál implicitně, avšak nezbytně, rozhodl, že se společnost Vialto nemůže dovolávat legitimního očekávání, pokud jde o použití dohody, kterou se rozhodla nedodržovat.
- 102 Je přitom třeba mít za to, že tím, že společnost Vialto odmítla vyhovět závazkům přijatým vůči zaměstnancům úřadu OLAF v rámci takové dohody, znemožnilo její chování použití této dohody, takže se následně nemůže dovolávat legitimního očekávání, pokud jde o použití této dohody.
- 103 Z toho vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 118 napadeného rozsudku rozhodl, že společnost Vialto nebyla oprávněna dovolávat se legitimního očekávání při provádění dohody, kterou se rozhodla nedodržovat.
- 104 Argument společnosti Vialto, podle kterého je bod 118 napadeného rozsudku stížen nesprávným právním posouzením, proto musí být zamítnut jako neopodstatněný.
- 105 Začtvrté, pokud jde o argument společnosti Vialto, podle kterého formulace bodu 118 napadeného rozsudku vyvolává dojem, že tato společnost nejednala v dobré víře, je třeba konstatovat, že tento argument je založen na nesprávném výkladu napadeného rozsudku, jelikož uvedený bod neobsahuje žádné posouzení v tomto smyslu, a musí být tedy odmítnut jako neopodstatněný.
- 106 Zapáté, pokud jde o argument společnosti Vialto, podle kterého žádost o shromažďování údajů podaná zaměstnanci úřadu OLAF nebyla v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2185/96, z přezkumu prvního důvodu kasačního opravného prostředku, který uplatnila společnost Vialto, vyplývá, že tento argument musí být rovněž odmítnut jako neopodstatněný.
- 107 Zašesté, pokud jde o argument společnosti Vialto vycházející z článků 4 a 9 nařízení č. 2185/96, je třeba konstatovat, že společnost Vialto takový argument v prvním stupni neuplatnila, takže v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora citovanou v bodě 99 tohoto rozsudku musí být odmítnut jako nepřipustný.

- 108 S ohledem na výše uvedené musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku odmítnut jako zčásti nepřipustný a zamítnut jako zčásti neopodstatněný.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení práva být vyslechnut

Argumentace účastníků řízení

- 109 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku společnost Vialto tvrdí, že se Tribunál dopustil několika pochybení, když v bodech 121 až 123 napadeného rozsudku odmítl její argumenty týkající se porušení jejího práva být vyslechnuta.
- 110 Na prvním místě zjištění uvedená v bodě 121 napadeného rozsudku týkající se údajného vyslechnutí společnosti Vialto ze strany úřadu OLAF nejsou podle jejího názoru nijak relevantní pro posouzení otázky, zda GŘ pro rozšíření porušilo její právo být vyslechnuta.
- 111 Na druhém místě má společnost Vialto za to, že Tribunál zkreslil skutkový stav, když v bodech 94 a 122 napadeného rozsudku tvrdil, že stanovisko tohoto GŘ k opatřením, která je třeba přijmout ve vztahu ke společnosti Vialto, nezavazovalo CFCU. Podle společnosti Vialto totiž ze spisu vyplývá, že taková žádost byla pro CFCU závazná. Jinak tomu podle ní nemůže být, neboť totéž GŘ financuje projekt, a podepsalo tedy dotčenou smlouvu.
- 112 Takové zkreslení skutkového stavu vedlo podle společnosti Vialto k nesprávnému použití práva ze strany Tribunálu. Tribunál měl podle názoru společnosti Vialto dospět k závěru, že GŘ pro rozšíření mělo povinnost ji vyslechnout před tím, než požádalo CFCU o přijetí nezbytných opatření stanovených dotčenou smlouvou s ohledem na porušení smluvních povinností ze strany společnosti Vialto.
- 113 Na třetím místě právo společnosti Vialto být vyslechnuta mělo GŘ pro rozšíření respektovat podle jejího názoru také v souvislosti s jeho doporučením pozastavit plnění dotčené smlouvy nebo části této smlouvy prováděné společností Vialto, které bylo připojeno k její žádosti. Z judikatury Soudního dvora, zejména z rozsudku ze dne 4. dubna 2019, OZ v. EIB (C-558/17 P, EU:C:2019:289), totiž podle společnosti Vialto vyplývá, že právo být vyslechnut musí být dodrženo i v případě, že unijní orgán vydává nezávazná doporučení.
- 114 Komise sdílí analýzu Tribunálu k právu být vyslechnut a navrhuje, aby byl třetí důvod kasačního opravného prostředku zamítnut jako neopodstatněný.
- 115 Zaprvé i za předpokladu, že Komise měla vyslechnout společnost Vialto před tím, než své doporučení zaslala CFCU, podle názoru Komise byla taková formalita v projednávaném případě dodržena ze strany úřadu OLAF, jakožto útvaru Komise, který doporučení vydal.
- 116 Zadruhé Tribunál podle Komise konstatoval, aniž zkreslil skutkový stav, že Komise pouze vyzvala CFCU k přijetí vhodných opatření tím, že v tomto ohledu příkladmo vypracovala doporučení. Stanovisko, které Komise přijala ve vztahu ke společnosti Vialto, tedy podle názoru Komise nebylo pro CFCU závazné. Skutečnost, že Komise financovala projekt, nečiní takové přijetí stanoviska podle jejího názoru závazným.

- 117 Zatřetí rozsudek ze dne 4. dubna 2019, OZ v. EIB (C-558/17 P, EU:C:2019:289), podle Komise poukazuje na subsidiární povahu výsledku před orgánem, který doporučení vydal, přičemž důraz je kladen na rozhodovací orgán. Mimoto situace dotčená ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, se podle Komise liší od situace dotčené v projednávané věci, neboť v první věci byl doporučující orgán a rozhodovací orgán součástí stejné správní struktury.

Závěry Soudního dvora

- 118 Pokud jde o nesprávné právní posouzení, kterého se měl dopustit Tribunál v bodě 122 napadeného rozsudku, je třeba uvést, že Tribunál v tomto bodě rozhodl, že GŘ pro rozšíření nemá povinnost vyslechnout společnost Vialto před přijetím rozhodnutí CFCU o vyloučení společnosti Vialto z dotčené smlouvy z důvodu, že CFCU přijal toto rozhodnutí, aniž byl vázán stanoviskem přijatým v tomto smyslu GŘ pro rozšíření.
- 119 Společnost Vialto takový závěr zpochybňuje a tvrdí, že i za předpokladu, že CFCU přijal uvedené rozhodnutí, aniž byl vázán stanoviskem přijatým v tomto smyslu GŘ pro rozšíření, mělo GŘ pro rozšíření před přijetím takového stanoviska společnost Vialto vyslechnout.
- 120 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 41 odst. 2 písm. a) Listiny základních práv Evropské unie stanoví, že právo na řádnou správu zahrnuje zejména právo každého být vyslechnut před přijetím jemu určeného individuálního opatření, které by se jej mohlo nepříznivě dotknout.
- 121 Právo být vyslechnut tak zaručuje každému možnost účelným a účinným způsobem vyjádřit své stanovisko v průběhu správního řízení a před přijetím každého rozhodnutí, které by se mohlo nepříznivě dotknout jeho zájmů (rozsudek ze dne 4. června 2020, EŠVČ v. De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, bod 68 a citovaná judikatura).
- 122 Je třeba rovněž připomenout, že právo být vyslechnut je součástí práva na obhajobu, které představuje obecnou zásadu unijního práva, která se použije, i když v tomto ohledu neexistuje zvláštní právní úprava. Tato zásada vyžaduje, aby osoby, kterým jsou určena rozhodnutí, která významně ovlivňují jejich zájmy, mohly užitečně vyjádřit své stanovisko ke skutečnostem, které jsou jim vytýkány k odůvodnění těchto rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. června 2016, Marchiani v. Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, bod 51 a citovaná judikatura).
- 123 Kromě toho, jak připomněl generální advokát v bodě 121 svého stanoviska, porušení práva na obhajobu, jehož součástí je právo být vyslechnut, musí být zkoumáno v závislosti na konkrétních okolnostech každého případu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. října 2011, Solvay v. Komise, C-110/10 P, EU:C:2011:687, bod 63).
- 124 Pokud jde o stanovisko přijaté dotčeným GŘ pro rozšíření, je třeba uvést, že je pravda, že článek 10 nařízení č. 718/2007 v rámci obecných zásad provádění podpory před přistoupením stanoví, že Komise svěří decentralizované řízení některých opatření přijímající zemi, přičemž toto řízení se vztahuje přinejmenším na výběrová řízení, uzavírání smluv a platby. Kromě toho z čl. 21 odst. 1 písm. f) tohoto nařízení vyplývá, že přijímající země jmenuje provozní strukturu podle složky nebo programu NPP. Dále z článku 28 uvedeného nařízení vyplývá, že provozní strukturou je subjekt nebo skupina subjektů v rámci správy přijímající země, která je odpovědná za řízení a provádění této podpory v souladu se zásadou řádného finančního řízení, přičemž zejména

organizuje nabídková řízení, postupy udělování grantů konečnému příjemci a uzavírání smluv s ním (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 4. července 2013, *Diadikasia Symvouloi Epicheiriseon v. Komise a další*, C-520/12 P, nezveřejněné, EU:C:2013:457, bod 32).

- 125 Z toho vyplývá, že veřejné zakázky zadané třetími zeměmi, na které se může vztahovat podpora z titulu NPP podléhající zásadě decentralizovaného řízení, zůstávají vnitrostátními zakázkami, a že podniky, které se ucházejí o zakázku, nebo jim byla dotčená zakázka přidělena, jsou v právním vztahu pouze s třetím státem odpovědným za zakázku (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 4. července 2013, *Diadikasia Symvouloi Epicheiriseon v. Komise a další*, C-520/12 P, nezveřejněné, EU:C:2013:457, bod 34).
- 126 Jak však vyplývá z čl. 10 odst. 1 nařízení č. 718/2007, Komise si ponechává konečnou odpovědnost za plnění souhrnného rozpočtu, a má tedy pravomoc určit částky případně vyloučené z financování Unii.
- 127 Pokud jde přitom o konečnou odpovědnost za plnění souhrnného rozpočtu Komise, je třeba konstatovat, že dopis, ve kterém tento orgán doporučuje CFCU, aby se společností Vialto nespolupracoval, když uvádí, že částky zaplacené této společnosti v rámci dotčeného projektu nejsou v žádném případě způsobilé pro financování z unijního rozpočtu, lze důvodně považovat za dopis, který může mít v praxi významný dopad na rozhodnutí CFCU, pokud jde o opatření, která mají být přijata ve vztahu ke společnosti Vialto, pokud jde o dotčenou smlouvu, který ji může nepříznivě ovlivnit a který nezanedbatelně překračuje dopad, který lze očekávat od pouhého doporučení.
- 128 Takové stanovisko přijaté Komisí tak může mít pro dotýčný hospodářský subjekt takové důsledky, že tento hospodářský subjekt musí mít možnost vyjádřit se k jednání, které je mu vytýkáno, a k opatřením, která je třeba ve vztahu k němu přijmout v souvislosti s dotčenou smlouvou před tím, než Komise přijme stanovisko k těmto otázkám (obdobně viz rozsudek ze dne 10. července 2001, *Ismeri Europa v. Účetní dvůr*, C-315/99 P, EU:C:2001:391, bod 29).
- 129 Toto stanovisko přijaté Komisí tedy musí být považováno za individuální opatření, které se společnosti Vialto nepříznivě dotýká ve smyslu čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny základních práv Evropské unie.
- 130 Je tudíž třeba konstatovat, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 122 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise neměla povinnost vyslechnout společnost Vialto před tím, než CFCU přijal své rozhodnutí vyloučit společnost Vialto z dotčené smlouvy.
- 131 Z bodů 121 a 123 napadeného rozsudku však vyplývá, že Tribunál k tomu, aby odmítl argument společnosti Vialto týkající se porušení práva být vyslechnuta Komisí, vycházel rovněž z okolnosti, že společnost Vialto byla v projednávané věci vyslechnuta úřadem OLAF.
- 132 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že taková okolnost neumožňuje Komisi mít za to, že její povinnost vyslechnout dotýčnou osobu byla splněna.
- 133 Podle čl. 11 odst. 1 nařízení č. 883/2013 musí totiž úřad OLAF vypracovat po skončení vyšetřování zprávu o vyšetřování spolu s doporučeními jeho generálního ředitele o opatřeních, která je či není třeba učinit v návaznosti na vyšetřování. Článek 11 odst. 3 tohoto nařízení stanoví, že zprávy

a doporučení vypracované po skončení vnějšího vyšetřování a veškeré důležité související dokumenty se podle předpisů o vnějších vyšetřováních předají příslušným orgánům dotčených členských států a v případě potřeby příslušným útvarům Komise.

- 134 Ze znění a systematiky těchto ustanovení vyplývá, že orgánu, kterému jsou tato doporučení určena, přísluší, aby provedl vlastní šetření a vyslechl dotýcnou osobu před přijetím rozhodnutí, které by mohlo nepříznivě zasáhnout do jejího právního postavení.
- 135 V této souvislosti nemohou ani strukturální vazby mezi úřadem OLAF a Komisí tento orgán zprostit takové povinnosti tím, že by bylo možné mít za to, že společnost Vialto již byla tímto orgánem vyslechnuta při výslechu zaměstnanci úřadu OLAF.
- 136 Třetímu důvodu kasačního opravného prostředku je tedy třeba vyhovět a napadený rozsudek zrušit v rozsahu, v němž zamítl jako neopodstatněný žalobní důvod společnosti Vialto týkající se porušení práva být vyslechnuta, kterého se dopustila Komise.

K žalobě před Tribunálem

- 137 Článek 61 první pododstavec statutu Soudního dvora Evropské unie stanoví, že zruší-li Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu, může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo může věc vrátit zpět Tribunálu k rozhodnutí.
- 138 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU je vázán na splnění souboru podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytýkaného unijnímu orgánu, skutečné existence újmy a existence příčinné souvislosti mezi jednáním orgánu a uplatňovanou újmou (rozsudek ze dne 25. února 2021, Dalli v. Komise, C-615/19 P, EU:C:2021:133, bod 41 a citovaná judikatura).
- 139 V projednávané věci soudní řízení dovoluje rozhodnout, pokud jde o první z těchto podmínek, týkající se jednání Komise.
- 140 Z důvodů uvedených v rámci analýzy třetího důvodu vzneseného společností Vialto na podporu jejího kasačního opravného prostředku totiž vyplývá, že tato společnost prokázala, že Komise porušila právo být vyslechnuta, které představuje právní normu příznávající práva jednotlivcům.
- 141 Pokud jde o dostatečně závažnou povahu tohoto porušení, společnost Vialto tvrdí, že se Komise nemohla volně rozhodnout, zda bude požadovat vyloučení společnosti Vialto z projektu, aniž poskytla společnosti Vialto možnost být vyslechnuta a vykonat její právo na obhajobu.
- 142 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že pokud unijní orgán disponuje pouze značně omezeným, nebo dokonce žádným, prostorem pro uvážení, prosté porušení unijního práva může postačovat k prokázání existence dostatečně závažného porušení tohoto práva, které je schopno založit mimosmluvní odpovědnost Unie (rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Komise v. Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, bod 103 a citovaná judikatura).

- 143 Jak přitom vyplývá z odůvodnění uvedeného v rámci analýzy třetího důvodu kasačního opravného prostředku, Komise měla povinnost vyslechnout společnost Vialto před tím, než předala CFCU své stanovisko k opatřením, která měla být přijata ve vztahu ke společnosti Vialto, pokud jde o dotčenou smlouvu, takže tento orgán neměl v tomto ohledu žádný prostor pro uvážení.
- 144 Ve zbývajících částech soudního řízení nedovoluje vydat konečné rozhodnutí ve věci.
- 145 Ostatní podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie totiž Tribunál nezkoumal.
- 146 Kromě toho z bodů 25 a 26 napadeného rozsudku vyplývá, že společnost Vialto výrazně změnila svůj postoj k rozsahu újmy, která jí údajně vznikla během jednání před Tribunálem.
- 147 S ohledem na výše uvedené skutečnosti nemůže Soudní dvůr s dostatečnou mírou jistoty rozhodnout o skutečné existenci újmy a existenci příčinné souvislosti mezi porušením práva být vyslechnut, kterého se dopustila Komise, a tvrzenou újmou.
- 148 V důsledku toho je třeba vrátit věc zpět Tribunálu, aby v této věci rozhodl.

K nákladům řízení

- 149 Vzhledem k tomu, že se věc vrací zpět Tribunálu, bude muset být o nákladech řízení rozhodnuto později.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 26. června 2019, Vialto Consulting v. Komise (T-617/17, nezveřejněný, EU:T:2019:446), se zrušuje v rozsahu, v němž jako neopodstatněný zamítl žalobní důvod uplatněný společností Vialto Consulting Kft. týkající se porušení práva být vyslechnuta, kterého se dopustila Evropská komise.**
- 2) Ve zbývajících částech se kasační opravný prostředek zamítá.**
- 3) Věc se vrací Tribunálu Evropské unie, aby rozhodl o podmínkách vzniku mimosmluvní odpovědnosti Evropské unie, pokud jde o existenci příčinné souvislosti mezi porušením ze strany Evropské komise práva být vyslechnut a tvrzenou újmou, jakož i o skutečné existenci újmy.**
- 4) O nákladech řízení bude rozhodnuto později.**

Podpisy.